

22 Obraz

Dušek Tomáš

calibre 0.9.6

Obraz

Tomáš Dušek

Nemám rád podepsané obrazy.

Podpis.

Copak ten malíř to svoje dílo nepozná?

A lidi potom stojí nad obrazem a říkají. „No, to je ten Slavíček, to se hned pozná, ten uměl.“ Ale kdyby tam nebyla signatura, tak stojí a mlčí.

Obraz bez podpisu je zajímavější. Lidi si ho déle prohlížejí. Studují a přemýšlejí. „Kdo to asi maloval?“ Hledají známé barvy a známé tahy štětcem.

Ale hlavně, prohlížejí si ten obraz. Koukají na jeho hloubku. Přemýšlí, jak u nich bude vypadat v pokoji, v ložnici. Nepřemýšlí nad tím, co tomu řeknou známí, až uvidí u nich nový přírůstek. Zkoumají a hledají, kde ten obraz bude vypadat nejlépe.

Ti co si kupují obraz podle signatury, pověsí malbu na viditelné místo. Známí přijdou, majitel je hrdě přivede před obraz, oni nenápadně přijdou blíž a pak ležérně pronesou.

„Vy jste si koupili nového Bubeníčka?“

Všimněte si. Neřeknou nový obraz. Nové zátiší. Novou krajinu.

Řeknou autora. Protože ti lidé si nekupují obraz kvůli jeho vnitřní kráse, ale kupují si malíře.

Setkal jsem se s takovým člověkem. Říkal, že si rozhodně nekupuje obraz

kvůli malíři ale kvůli tomu, jak hezky malíř maloval. Za pár měsíců jsem s ním mluvil znovu a stěžoval si, že mezi svými obrazy objevil falsum.

„Myslel jsem, že kupujete obrazy podle citu a ne podle malíře.“ Připomenul jsem mu náš rozhovor.

Přestal ke mně chodit.

Když se chci podívat na obraz, snažím se ignorovat signaturu. Pokud se mi to podaří, zakryji ji dřív, než ji přečtu. A pak se na ten obraz dívám. Z blízka, z dálky. Někdy člověk užasne nad tou proměnou.

Mám na krámě několik obrazů. Ale obraz, o kterém chci psát, visí, jak jinak, vzadu ve skladu. Protože většinu stěn, vlastně všechny stěny zabírají police a regály, visí mi na dveřích od kumbálu.

Spojení nepřímého světla a malířova umu z něj dělá hotový zázrak.

Je na něm dívka. Do půli nahá, rukou se opírá o nějaký závěs. Vše je v tmavých barvách, polovina obrazu je jakoby ve stínu.

Rám nemá. Zatím jsem nepřišel na to, jaký rám se k takovému obrazu hodí.

Dívka má široce otevřené oči. Někdy mám pocit, že mě sleduje. Jindy má zorničky stočené hodně doleva a prohlíží se v zrcadle.

Ranní stíny dokážou vykouzlit dívce na obličeji váčky pod očima, člověk má pocit že se zrovna probudila.

V poledne to vlivem silného slunečního svitu, dopadajícího ze dvora zmizí. Dívka má jasný, zářivý obličej.

Jak den odchází a stíny se prodlužují, i na dívčin obličej dopadá stín podvečera. Ruka na závěsu visí ochable, v očích je únava. Kdo by ostatně vydržel celý den stát na jednom místě a tvářit se neustále svěže.

Co se děje s obrazem v noci, nevím. Přestože mám v práci spacák a molitan na spaní, bojím se v krámě přespávat.

Ale jednou se mi stalo, že se mi výkup u někoho protáhl dlouho do noci. Bývalý majitel věcí, které jsem vykoupil, mi nabídl odvoz do krámu. Byl jsem rád, auto nevlastním a táhnout se po Praze s velkou krosnou a dvěma obrovskými taškami v nočních hodinách zavání průšvihem.

Dorazili jsme do krámu, rozsvítil jsem jen malou lampičku, nanosil věci do skladu, zhasnul lampičku, zamknul krám a počkal si na noční spoj. Teprve v tramvaji jsem si uvědomil zvláštní věc.

Jak dokázal malíř namalovat tak geniální obraz, že v šeru lampičky to vypadalo, jako by měla ta dívka zavřené oči?

201201271235